

Stanje jesenjih usjeva za treću dekadu ožujka u regiji središnje južne Bugarske je dobro.

Автор(и): доц. д-р Златина Ур, ИРГР, Садово; доц. д-р Евгений Димитров, ИРГР, Садово

Дата: 23.03.2025 Брой: 3/2025

Nakon kratkog hladnog razdoblja na kraju druge dekade ožujka, s negativnim minimalnim temperaturama i kritičnim vrijednostima ispod minus 3°C za voćke koje su ušle u fazu cvatnje, krajem ožujka agrometeorološki uvjeti će se promijeniti. Tijekom većine dana u razdoblju bit će određeni nestabilnim vremenom, s iznadprosječnim temperaturama koje će ubrzati vegetaciju poljoprivrednih usjeva.

Za voćne kulture, bez rizika od kritičnih minimalnih temperatura, nastaviti će se sljedeće faze: bubrenje pupova, pupanje i cvatnja kod koštičavog voća.

Fotografija© doc. dr. sc. Zlatina UR i doc. dr. sc. Evgeniy Dimitrov

Tijekom treće dekade ožujka, ozima pšenica bit će pretežno u fazi busanja.

„Stanje ozimih usjeva za treću dekadu ožujka u regiji središnje južne Bugarske je dobro,“ dijele doc. dr. sc. Zlatina Ur i doc. dr. sc. Evgeniy Dimitrov iz Instituta za biljne genetičke resurse u Sadovu. Ove godine, za razliku od proteklih 5–6 godina, pal je snijeg koji je, osim što je nadoknadio vlažnost tla, također zaštitio biljke od hladnoće (negativnih temperatura). Zbog prilagođenog roka sjetve – od kraja listopada do početka studenog, pšenica je nicala u studenom i, kao posljednjih godina, nije ušla u zimski mirovanje. Biljke su dobro podnijele hladnoću u drugoj polovici veljače i nije uočeno žutilo sastojina (opekotine na biljkama). Kao rezultat proljetnih temperatura od 5. do 17. ožujka 2025. u regiji središnje južne Bugarske, ubrzana je vegetacija obične ozime pšenice. Trenutno su sastojine u fazi busanja – intenzivno busanje. Do sada u regiji nije bilo gospodarski značajnih oborina, ali nadamo se da će se predviđene količine oborina ostvariti i pomoći u formiranju normalnih biljaka.

Nakon temeljitih pregleda od strane stručnjaka za fitopatologiju, nisu utvrđeni napadi gospodarski važnih bolesti. Očekivane oborine mogle bi potaknuti razvoj i širenje pepelnice. Prihrana sastojina dušičnim gnojivom provedena je s dijelom gnojivne doze, kao i tretmani folijarnim gnojivima. Prskanje insekticidom za suzbijanje žitne zlatice (*Lema melanopa*) je predstojeće.

Žitna zlatica predstavlja ozbiljnu prijetnju prinosima pšenice

Očekivani pljuskovi tijekom razdoblja poboljšat će sadržaj vlage u gornjem sloju tla. Rezerve vlage u tlu u slojevima od 50 i 100 cm ispod ozimih žitarica u mnogim dijelovima zemlje, s izuzetkom nekih istočnih područja, nezadovoljavajuće su za početak proljeća. Neuobičajeno nizak, ispod 65% poljskog vodnog kapaciteta, je razina rezervi vlage u tlu na pojedinim mjestima u sjeverozapadnoj Bugarskoj, agrometeorološka postaja Nikolaevo.

Predviđeni česti pljuskovi u sljedećem razdoblju otežat će provedbu zaštitnih tretmana prskanjem u voćnim kulturama protiv uzročnika brojnih bolesti: parše, uvenuća cvjetova (rana smeđa trulež), kovrčavost lišta breskve. Prikladniji uvjeti za obradu tla i sjetvu srednje ranih jarih usjeva pojavit će se na početku razdoblja. Sljedeće razdoblje podudara se s agrotehničkim rokom za sjetvu suncokreta u južnoj Bugarskoj.

Izvor: NIMH